

ข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี

123 หมู่ 6 ศูนย์ราชการจังหวัดสระบุรี สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี (ชั้น 2)

ตำบลตะกุด อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000 Tel: 036 340 742

“เรื่อง ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในช่วงฤดูร้อน”

ด้วยกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศสิ้นสุดฤดูหนาวและเข้าสู่ฤดูร้อนแล้ว ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยในตอนกลางวันพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อน อุณหภูมิสูงสุดตั้งแต่ ๓๕ องศาเซลเซียสขึ้นไป ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบน ได้เปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้หรือลมฝ่ายใต้พัดปกคลุมแทน ซึ่งเป็นการเข้าสู่ฤดูร้อนของประเทศ และ คาดว่าฤดูร้อนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรีจึง ขอประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรเตรียมการและปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง (แม่น้ำป่าสัก) ควรปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ ควรปรับลดขนาดการผลิต หรือลดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยทำความสะอาดและซ่อมแซมกระชัง ในช่วงฤดูแล้งแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

๑.๒ วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

๑.๓ ทอยยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในกระชัง

๑.๔ หากจำเป็นต้องเลี้ยงสัตว์น้ำควรคัดเลือกพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความแข็งแรง จากฟาร์มผู้ผลิตที่ได้มาตรฐานและเชื่อถือได้

๑.๕ ควรเลือกแหล่งน้ำที่ตั้งกระชังที่มีระดับความลึกเพียงพอ เมื่อตั้งกระชังแล้วพื้นกระชังควรสูงจากพื้นน้ำไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร เพื่อให้ น้ำมีการหมุนเวียนถ่ายเทได้สะดวก

๑.๖ ควรจัดวางกระชังให้เหมาะสม ไม่วางชิดกันจนหนาแน่นมากเกินไป เพราะจะขัดขวางการไหลของกระแสน้ำ

๑.๗ ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติและควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่ เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลงก่อนปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในกระชังควรปรับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะคุณสมบัติของน้ำในภาชนะลำเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรมีคุณสมบัติใกล้เคียงกันกับน้ำที่ต้องการปล่อยสัตว์น้ำ เช่น อุณหภูมิค่าความเป็นกรดต่าง เป็นต้น

๑.๘ ควรเลือกใช้อาหารสัตว์น้ำที่มีคุณภาพดีและให้ในปริมาณที่เหมาะสม

๑.๙ ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสดเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย

๑.๑๐ ควรเพิ่มความสนใจ สังเกตอาการต่างๆ ของสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติจะได้แก้ไขและให้การรักษาได้ทันที่

๑.๑๑ ควรทำความสะอาดกระชังสม่ำเสมอ เพื่อกำจัดตะกอนและเศษอาหาร ซึ่งเป็นการตัดวงจรชีวิตปรสิตและเชื้อโรค นอกจากนี้ช่วยให้กระแสน้ำไหลผ่านกระชังได้ดีมีผลต่อการเจริญเติบโตและสุขภาพสัตว์น้ำ

๑.๑๒ ควรเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำ ถ้าจำเป็นต้องระมัดระวังให้มากเนื่องจากจะมีผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์น้ำ และการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำโดยตรง

/๑.๑๓ ควรหมั่นตรวจสุขภาพสัตว์น้ำ...

๑.๑๓ ควรหมั่นตรวจสอบสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบสิ่งผิดปกติให้รีบหาสาเหตุและแก้ไขได้ทันที ในขณะเดียวกันควรแจ้งให้ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ เพื่อที่จะได้หามาตรการป้องกันการแพร่กระจายโรค กรณีที่มีสัตว์น้ำป่วยตายควรกำจัดโดยการฝังหรือเผา ไม่ควรทิ้งสัตว์น้ำป่วยในบริเวณแม่น้ำที่เลี้ยงเป็นอย่างยิ่ง

๑.๑๔ เตรียมเครื่องอุปกรณ์ตีน้ำ (เครื่องสูบน้ำไดโว่ หรือ เครื่องตีน้ำ หัวทรายให้อากาศ) กรณีสภาพอากาศ หรืออุณหภูมิเปลี่ยนแปลงโดยฉับพลัน โดยการสร้างให้เกิดการหมุนเวียนหรือเคลื่อนไหว เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนออกซิเจนจากชั้นบนบรรยากาศ และในน้ำ ตลอดจนการผสมผสานอุณหภูมิน้ำ ชั้นบนและชั้นล่าง ให้มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน

๒. กรณีเลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อดิน ควรปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ ควรปรับลดขนาดการผลิต หรืองดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยทำการตากบ่อและตากแต่งบ่อเลี้ยงในช่วงฤดูแล้งแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

๒.๒ วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

๒.๓ ทอยยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ

๒.๔ หากจำเป็นต้องเลี้ยงสัตว์น้ำควรคัดเลือกพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความแข็งแรง จากฟาร์มผู้ผลิตที่ได้มาตรฐานและเชื่อถือได้

๒.๕ ควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีการสูญเสียน้อยที่สุด ป้องกันการรั่วซึม หรือจัดทำร่มเงาให้กับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ

๒.๖ จัดเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เพิ่มเติม

๒.๗ ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติและควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลง

๒.๘ ควรเลือกใช้อาหารสัตว์น้ำที่มีคุณภาพดีและให้ในปริมาณที่เหมาะสม

๒.๙ ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสดเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย

๒.๑๐ ควรเพิ่มความสนใจ สังเกตอาการต่างๆ ของสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติจะได้แก้ไขและให้การรักษาได้ทันท่วงที

๒.๑๑ ควรงดเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำถ้าจำเป็นต้องระมัดระวังให้มากเนื่องจากจะมีผลกระทบกับการกินอาหารและการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำโดยตรง

๒.๑๒ ควรหมั่นตรวจสอบสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบสิ่งผิดปกติให้รีบหาสาเหตุและแก้ไขได้ทันที ในขณะเดียวกันควรแจ้งให้ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ เพื่อที่จะได้หามาตรการป้องกันการแพร่กระจายโรค กรณีที่มีสัตว์น้ำป่วยตายควรกำจัดโดยการฝังหรือเผา ไม่ควรทิ้งสัตว์น้ำป่วยในบริเวณบ่อที่เลี้ยงเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการแพร่กระจายเชื้อโรคทำให้การระบาดของโรคเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

๒.๑๓ เตรียมเครื่องอุปกรณ์ตีน้ำ (เครื่องสูบน้ำไดโว่ หรือ เครื่องตีน้ำ หัวทรายให้อากาศ) กรณีสภาพอากาศ หรืออุณหภูมิเปลี่ยนแปลงโดยฉับพลัน โดยการสร้างให้เกิดการหมุนเวียนหรือเคลื่อนไหว เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนออกซิเจนจากชั้นบนบรรยากาศ และในน้ำ ตลอดจนการผสมผสานอุณหภูมิน้ำ ชั้นบนและชั้นล่าง ให้มีอุณหภูมิใกล้เคียงกัน

/เนื่องจากในช่วงฤดูแล้ง...

เนื่องจากในช่วงฤดูแล้งอุณหภูมิอากาศและน้ำสูงขึ้นมาก ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ ลดน้อยลง ช่วงนี้ถ้ามีฝนตกอุณหภูมิอากาศและน้ำจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สภาวะต่าง ๆ ดังกล่าว จะมีผลกระทบ ต่อสุขภาพสัตว์น้ำที่เลี้ยงโดยตรง โดยทำให้สัตว์น้ำเครียด อ่อนแอ และยอมรับเชื้อโรคได้ง่าย โดยเฉพาะ การเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชังในแม่น้ำ ลำน้ำสาขา อ่างเก็บน้ำ และคลองส่งน้ำต่างๆ โรคที่ควรเฝ้าระวัง ในหน้าร้อน ได้แก่ โรคที่เกิดจากปรสิต เช่น เห็บระฆัง ปลิงใสเห็บปลา เหาปลาและหมัดปลา เป็นต้น โรคที่เกิดจากแบคทีเรีย เช่น สเตรปโตคอคคัส (*Streptococcus* sp.) แอโรโมแนส (*Aeromonas hydrophila*) วิบริโอ (*Vibrio* sp.) เป็นต้น แบคทีเรียดังกล่าว จัดอยู่ในกลุ่มแบคทีเรียนักฉวยโอกาส (Opportunistic bacteria) ที่พบและอาศัยอยู่ตามแหล่งน้ำทั่วไป โดยจะเข้าทำอันตรายสัตว์น้ำเมื่อสัตว์น้ำ อ่อนแอ และสามารถแพร่กระจายได้รวดเร็วโดยผ่านกระแสน้ำที่กระจายอยู่ทั่วตัว

ความรุนแรงของโรคขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของสัตว์น้ำถ้าสัตว์น้ำมีภูมิคุ้มกันโรคต่ำ ในขณะที่ สภาพแวดล้อม (คุณภาพน้ำ) เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือคุณสมบัติของน้ำไม่เหมาะสม ต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ

สัตว์น้ำที่มีปรสิต มีลักษณะอาการ เช่น ว่ายน้ำผิดปกติแลบ หรือรวมกลุ่มที่ผิวหน้า หายใจถี่ มีจุดแดงแผลถลอกตามผิวหนัง เป็นต้น

สัตว์น้ำที่ติดเชื้อแบคทีเรีย มีลักษณะอาการ เช่น ซึม ไม่กินอาหาร ว่ายน้ำคางส่ว้น มีแผล เลือดออกตามผิว ลำตัวและอวัยวะต่างๆ มีตุ่มฝีที่บริเวณใต้คางและผิวหนังลำตัว ตาขุ่น โปน ครีบกร่อน ท้องบวม เป็นต้น

เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และเป็นการควบคุม โรคระบาดในช่วงฤดูแล้ง ขอให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำของสำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี หากพบว่า ปลาป่วย หรือมีอาการผิดปกติ สามารถแจ้งหรือขอรับคำปรึกษาได้ที่สำนักงานประมงอำเภอในพื้นที่ หรือ สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี หรือศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสระบุรี

อีกทั้ง ขอความร่วมมือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ที่แจ้งขึ้นทะเบียนฯ กับสำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี ตรวจสอบทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลการเลี้ยงให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการช่วยเหลือ หากเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ต่อไป

เบอร์ติดต่อหน่วยงานประมง ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี

	หน่วยงาน	เบอร์ติดต่อ
๑	สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี	๐๓๖ ๓๔๐ ๗๔๒
๒	ประมงจังหวัดสระบุรี	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๒๙
๓	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการประมง	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๒๖
๔	หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการด้านการประมง	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๒๕
๕	หัวหน้ากลุ่มบริหารและยุทธศาสตร์	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๒๔
๖	สำนักงานประมงอำเภอหนองโดน รับผิดชอบอำเภอหนองโดน และอำเภอดอนพุด	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๓๒
๗	สำนักงานประมงอำเภอแก่งคอย รับผิดชอบอำเภอแก่งคอย และอำเภอวังม่วง	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๓๐
๘	สำนักงานประมงอำเภอหนองแค รับผิดชอบอำเภอหนองแค และอำเภอวิหารแดง	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๒๗
๙	สำนักงานประมงอำเภอพระพุทธบาท รับผิดชอบอำเภอพระพุทธบาท และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๒๘
๑๐	สำนักงานประมงอำเภอบ้านหมอ รับผิดชอบอำเภอบ้านหมอ และอำเภอเสาไห้	๐๖๕ ๙๔๐ ๑๔๓๑
๑๑	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด สระบุรี	๐๓๖ ๒๐๒ ๗๓๗
๑๒	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ (สระบุรี)	๐๓๖ ๒๐๐ ๓๖๗

นายคณิง คมขำ
ประมงจังหวัดสระบุรี
มีนาคม ๒๕๖๔